

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Alexander Beterams
a1.beterams@nijmegen.nl
024 – 329 9239

Ons kenmerk

D240978335

Datum 19 november 2024
Onderwerp Burgerinitiatief Van Spoor tot Stier

Geachte leden van de raad,

De gemeente Nijmegen en het burgerinitiatief 'Veilig van Spoor tot Stier' hebben een extern adviesbureau opdracht gegeven een onderzoek uit te voeren naar oplossingen voor een veilige, leefbare en duurzame Tweede Oude Heselaan en Molenweg. Dit onderzoek is in mei 2024 afgerond.

Naar aanleiding van de adviezen uit dit onderzoek heeft het college het besluit genomen om de maximumsnelheid op de Tweede Oude Heselaan en Molenweg naar 30 km/uur te brengen en het middendeel van de Molenweg herin te richten naar een Stadsstraat, conform het voornemen uit de nog vast te stellen Netwerkvisie. In deze brief lichten we het collegebesluit en de relevante adviezen uit het onderzoek toe.

Aanleiding

Op 19 januari 2022 heeft de raad besloten om financiële middelen beschikbaar te stellen voor een integraal verkeersonderzoek van het burgerinitiatief 'Veilig van spoor tot stier'. Naar aanleiding van dit besluit heeft het college in overleg met de bewoners een extern adviesbureau opdracht gegeven tot het uitvoeren van dit verkeersonderzoek. Het verkeersonderzoek is in samenspraak met de bewoners uitgevoerd en in mei 2024 afgerond. Met een aantal adviezen uit dit onderzoek gaan we in een volgende ontwerpfase aan de slag, weer in samenspraak met het burgerinitiatief en andere belanghebbenden. Het collegebesluit en het vervolg hierop sluiten naadloos aan op de nog vast te stellen Netwerkvisie ('Netwerkvisie: 30 km/uur als norm', ter besluitvorming in de raad in december 2024).

Besluit

Het college heeft besloten om:

1. Op de Tweede Oude Heselaan en Molenweg een maximumsnelheid van 30 km/uur in te stellen;
2. Het middendeel van de Molenweg, inclusief de kruisingen met de Wolfskuilseweg en de Tweede Oude Heselaan, herin te richten als Stadsstraat, conform het voornemen uit de nog vast te stellen Netwerkvisie;

3. De kruising Molenweg – Wolfskuilseweg bij voorkeur in te richten als rotonde;
4. Een ontwerp voor deze inrichting op te stellen en mee te liften met de geplande onderhoudswerkzaamheden (asfalt en verkeerslichten) in 2025/2026;
5. Bewoners en andere direct belanghebbenden te betrekken tijdens het ontwerpproces.

Beoogde impact

In 'Agenda Versnelling Mobiliteitstransitie' staan de keuzes om ervoor te zorgen dat Nijmegen leefbaar en bereikbaar blijft. Op 7 juni 2023 heeft de raad opgeroepen om een plan te maken waarbij '30 km/uur de norm is in de stad'. Het herinrichten van de Tweede Oude Heselaan en Molenweg als stadsstraten met een maximumsnelheid van 30 km/uur past volledig binnen dit plan. Een stadsstraat is een gebiedsontsluitingsweg (GOW30) met een maximumsnelheid van 30 km/uur, heeft voorrang op erftoegangswegen en is uitgevoerd in asfalt.

De herinrichting van de Tweede Oude Heselaan en Molenweg tot stadsstraten zorgt voor een verbetering van de veiligheid en leefbaarheid. Met het instellen van 30 km/uur inclusief een geloofwaardige inrichting verwachten we ongeveer 25% minder ernstige verkeersslachtoffers (onderzoek van het SWOV). Daarnaast verwachten we door de herinrichting een afname van het aantal autoritten tussen 20% en 30%, wat zorgt voor een betere leefbaarheid. De autoritten verplaatsen zich naar de hoofdwegenstructuur (50 km/uur wegen), maar zullen ook afnemen en verschuiven naar gebruik van openbaar vervoer en fiets.

De herinrichting draagt bij aan het behalen van de doelen van de 'Agenda Versnelling Mobiliteitstransitie'. Dit onderwerp sluit aan bij de volgende ambities en bijbehorende doelen uit de doelenboom:

- Ambitie: We zijn en blijven een stad die veilig bereikbaar en leefbaar is voor bewoners, bedrijven en bezoekers.
 - Doel: We hebben een optimale bereikbare stad door een goede balans tussen de vervoersmodaliteiten (vracht)-auto, OV, fiets, vaartuig en voetganger.
 - Doel: We maken het verkeer veiliger.
- Ambitie: We hebben een stad die duurzaam bereikbaar is.
 - Doel: We stimuleren duurzame vervoerswijzen (lopen, fietsen en openbaar vervoer).

Argumenten

In het uitgevoerde onderzoek, *'Veilig van spoor tot stier', Oplossingen voor een veilige, leefbare en duurzame Tweede Oude Heselaan en Molenweg*, wordt geadviseerd om het gebied dat omkaderd wordt door de Graafseweg, Marialaan, Energieweg en Neerbosscheweg in z'n geheel te wijzigen naar 30 km/uur met een passende inrichting. Daarbij wordt geadviseerd om de wegencategorisering te herijken. Inmiddels heeft een herijking plaatsgevonden en ligt er een concept Netwerkvisie, waarin onder meer de Tweede Oude Heselaan en de Molenweg opgenomen zijn als stadsstraten met een maximumsnelheid van 30 km/uur.

Meeliften met gepland onderhoud

Het gepland asfaltonderhoud aan het middendeel van de Molenweg en geplande vervanging van de verkeerslichten op de kruising met de Wolfskuilseweg bieden een uitgelezen kans om de transitie naar een stadsstraat in de praktijk te brengen. Dit deel is daarmee een voorbeeld voor de rest van Nijmegen West. Het is hierbij van belang de onderhoudswerkzaamheden te benutten om de weg integraal aan te pakken en her in te richten. Zo maken we werk met werk, zorgen we voor minder verkeersoverlast tijdens werkzaamheden en besteden we geld zo efficiënt mogelijk.

Uitvoeringsplan Netwerkvisie

Voor het westelijke deel van de Molenweg en de Tweede Oude Heselaan staan geen onderhoudswerkzaamheden gepland. De weginrichting voldoet op deze trajecten al aan de basiskennmerken van een stadsstraat. Deze trajecten worden in dit stadium daarom niet aangepakt. Wel worden ze in het uitvoeringsplan van de nog vast te stellen Netwerkvisie opgenomen. In het uitgevoerd onderzoek zijn aanbevelingen opgenomen voor gerichte maatregelen op deze trajecten.

Het instellen van een maximumsnelheid van 30 km/uur op de Tweede Oude Heselaan en Molenweg en het middendeel van de Molenweg her in te richten naar een Stadsstraat heeft verschillende positieve effecten op de veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid.

De belangrijkste effecten staan hieronder opgesomd:

1 *De snelheid van voertuigen heeft een grote invloed op het aantal verkeersongevallen en de ernst daarvan.*

De Molenweg wordt ervaren als een van de gevaarlijkste straten van Nijmegen. Uit het onderzoek is gebleken dat het ongevalsrisico en het aantal geregistreerde ongevallen hoog is op de Molenweg en Tweede Oude Heselaan. Een lagere snelheid leidt tot een beter overzicht van de verkeerssituatie en een kortere remafstand, waarmee de reactietijd wordt vergroot. Dit leidt tot minder ongevallen. Het risico op fatale ongevallen is bij 30 km/uur meer dan vijf keer zo klein als bij 50 km/uur. Door de maximumsnelheid te verlagen en de Molenweg deels her in te richten, heeft deze maatregel een grote positieve impact op de verkeersveiligheid.

2 *Er ontstaat meer ruimte voor fietsers en voetgangers.*

Op het her in te richten deel van de Molenweg is te weinig ruimte voor een veilige en comfortabele positie van fietsers. De hoeveelheid fietsers neemt nog steeds flink toe. Door de transformatie naar Stadsstraten, is er minder verkeersruimte nodig voor autoverkeer en ontstaat een rustiger verkeersbeeld met meer ruimte voor fietsers. Ook de oversteekbaarheid voor voetgangers en de leefbaarheid voor aanwonenden verbetert.

3 *Er ontstaat meer ruimte voor klimaatadaptatie.*

Door de transformatie naar Stadsstraten is er minder ruimte nodig voor autoverkeer. De ruimte die hierdoor vrijkomt gaan we ook inzetten voor klimaat-adaptieve maatregelen. Dit zijn bijvoorbeeld maatregelen om hittestress en wateroverlast tegen te gaan. De maatregelen betreffen voornamelijk het toevoegen van bomen en groen en het verminderen van de hoeveelheid (weg)verharding.

4 *De hoeveelheid verkeerslawaaï vermindert.*

Verkeerslawaaï is een belangrijke bron van geluidsoverlast op de Molenweg en Tweede Oude Heselaan, zoals ook benoemd in het Actieplan geluid 2024-2028. Door de snelheid te verlagen zal het geluidsniveau van verkeer aanzienlijk verminderen, wat gunstig is voor de leefbaarheid. Uit onderzoek door gemeente Amsterdam blijkt dat het verlagen van de snelheid van 50 naar 30 km/uur een verlaging van ongeveer 3 dB(A) (decibel) oplevert. Dit komt neer op een halvering van de geluidsbeleving voor mensen.

Effecten van de maatregelen

Ondanks dat alleen het middendeel van de Molenweg heringericht wordt, maken we wel de keuze om de maximumsnelheid op de Molenweg en Tweede Oude Heselaan in één keer aan te passen. Het is daarom reëel om te verwachten dat de feitelijk gereden snelheid soms hoger zal liggen dan 30 km/uur, vooral op rustige tijdstippen. Overdag zal de snelheid lager liggen, omdat de snelheid van de verkeersstroom dan wordt bepaald door automobilisten die zich netjes aan de maximumsnelheid van 30 km/uur houden. Gelet hierop verwachten we na de snelheidsverlaging een significante positieve impact op de verkeersveiligheid, ook op de gedeeltes die niet worden heringericht.

Door de verlaging van de maximumsnelheid kan het openbaar vervoer iets langer onderweg zijn. De inschatting is dat in de praktijk de bus maar beperkt langzamer gaat rijden. Dit komt doordat de bus op deze straten vaker stopt voor de verschillende haltes die langs de route liggen, en daarmee de gemiddelde snelheid niet veel sneller is dan 30 km/uur. Om de eventuele langere reistijd te beperken nemen we maatregelen voor een soepele afwikkeling van de bus. Dit doen we door de busroutes in de voorrang te houden ten opzichte van kruisende woonstraten en door geen drempels toe te passen waar bussen last van hebben. Verder blijft de bus op de rijbaan halteren, zodat de bus na het halteren direct kan wegrijden.

Financiën

De kosten voor het herinrichten van de Tweede Oude Heselaan en de Molenweg naar 30 km/uur en het gedeeltelijk herinrichten van de Molenweg tot Stadsstraat zullen worden gedekt uit het budget voor geplande onderhoudswerkzaamheden en het programma Bereikbaarheid. In het onderzoek zijn de kosten voor zowel enkel het asfaltonderhoud als de herinrichting geraamd. De totale kosten voor de herinrichting van het middendeel van de Molenweg naar een Stadsstraat zijn geraamd op € 1.490.000,-. Dit bedrag is exclusief de kruisingen. De kosten voor alleen asfaltonderhoud zijn geraamd op € 875.000,-. Het verschil in kosten tussen deze ramingen (€ 615.000,-) wordt bekostigd uit het programma Bereikbaarheid.

De kosten voor de herinrichting van de kruising met de Tweede Oude Heselaan als kruising zijn geraamd op € 745.000,-. De kosten voor de herinrichting van de kruising met de Wolfskuilseweg als rotonde zijn niet geraamd, maar liggen in orde van grootte op € 950.000,-. De kosten worden gedekt uit het budget voor geplande onderhoudswerkzaamheden van de verkeersregelininstallatie en aangevuld uit het programma Bereikbaarheid.

De genoemde bedragen geven een indicatie van de kosten op basis van de schetsontwerpen in het onderzoek. In het project dat volgt op dit besluit wordt een volgend participatietraject en ontwerptraject gestart, waarna de kosten opnieuw geraamd worden. Dekking van alle kosten komen uit het budget voor geplande onderhoudswerkzaamheden, aangevuld met budget uit het programma Bereikbaarheid.

Vervolg

We starten een project om de maximumsnelheid op de Tweede Oude Heselaan en Molenweg naar 30 km/uur te brengen en het middendeel van de Molenweg her in te richten naar een Stadsstraat. Insteek hierbij is om mee te liften met de reeds geplande onderhoudswerkzaamheden van 2025/2026.

Als onderdeel van dit project starten we ook een nieuwe participatietraject met omwonenden en andere belanghebbenden, inclusief de initiatiefnemers van het burgerinitiatief. De initiatiefnemers hebben aangegeven steunen het advies en geven aan blij te zijn dat er nu concrete voortgang in het project zit.

Voor het aanpassen van de maximumsnelheid zal een verkeersbesluit in procedure worden gebracht, zodat alle belanghebbenden gelegenheid krijgen om een zienswijze in te dienen.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester

Bijlage(n)

1. De definitieve rapportage van het onderzoek *‘Veilig van spoor tot stier’, Oplossingen voor een veilige, leefbare en duurzame Tweede Oude Heselaan en Molenweg.*